

Etelä-Karjalan liiton ohje hakijoille

Euroopan aluekehitysrahasto EAKR

Uudistuva ja osaava
Suomi 2021–2027 –
EU:n alue- ja
rakennepolitiikan
ohjelma

Päivitetty 25.8.2023

Sisällys

Etelä-Karjalan liiton ohje EAKR-rahoitusta hakeville	4
Alue- ja rakennepolitiikan rahastojen lainsäädäntö	4
Maakunnan liiton myöntämä kehittämistuki	5
Tuotos- ja tulosindikaattorit	5
Tuen saajat ja kohderyhmät	6
Hakemuksen jättäminen EURA 2021 -järjestelmässä	7
Ryhmähanke	7
Ylimaakunnallinen hanke	8
Tuen määrä	8
De minimis – eli vähämerkityksinen tuki	9
Yksinkertaistetut kustannusmallit	9
Prosenttimääräisenä korvattavia kustannusmalleja (flat rate) EAKR-hankkeissa	10
Flat rate 40 %	10
Flat rate 7 %	11
Flat rate 1,5 %	11
Kertakorvaushanke (LUMP SUM)	12
Palkat	13
Palkkojen yksikkökustannusmalli	13
Tosiasiallisesti aiheutuneet ja maksetut palkkakustannukset + sivukuluprosentti	14
Matkakustannusten yksikkökustannusmalli	15
Hankkeen kesto	16
Luontoissuoritukset	16
Hakemusten käsittely, arviointi ja valintaprosessi	16
Kestävän kaupunkikehittämisen -hankkeiden hakeminen, käsittely ja valintaprosessi	16
Valintakriteerit	17
Yleiset valintaperusteet	17
Eriyiset valintaperusteet	18
EAKR-Toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi	19
EAKR-toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi	20
Horisontaaliset periaatteet	22
Alueelliset, täydentävät valintaperusteet	22
Hakemusten julkisuus	22
Liite 1: Eriyistavoitekohtaiset sisällöt ja tuotos- ja tulosindikaattorit	23
Toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi	23
Eriyistavoite 1.1 Tutkimus ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen	23

Erityistavoite 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi	24
Erityistavoite 1.3 Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen	25
Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi	27
Erityistavoite 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	27
Erityistavoite 2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen	28
Erityistavoite 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen.....	30
Etelä-Karjalan liiton yhteystiedot:	32

Etelä-Karjalan liiton ohje EAKR-rahoitusta hakeville

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmakaudella Etelä-Karjalan liitto toimii välittävänä viranomaisena Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) rahoituksessa Etelä-Karjalassa. Samassa roolissa toimimme rahoittajana myös kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemisopimuksen EAKR-rahoituksessa Lappeenrannan seudulla.

Tässä hakijan oppaassa kerromme yleiset ohjeet Etelä-Karjalan liiton avaamiin EAKR-hakuihin. Päivitämme ohjeistusta tarvittaessa.

Hakukohtaiset tarkemmat tiedot kerrotaan aina hakuilmoituksessa, joka julkaistaan EURA 2021 -järjestelmässä (eura2021.fi). Tutustu hakuilmoituksiin huolella, sillä kussakin hakuilmoituksesta kerrotaan mm.

- avoinna olevan haun määritelmät ja rajaukset
- haussa avoinna olevat toimintalinjat sekä erityistavoitteet
- haettavat sisällöt
- haussa käytössä olevat kustannusmallit.

Muista, että rahoitettavien hankkeiden pitää olla Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman sekä Etelä-Karjalan maakuntaohjelman 2022–2025 mukaisia. Maakuntaohjelmassa on esitetty älykkään erikoistumisen kärjet, jotka on koottu yhteen erilliseksi Etelä-Karjalan innovaatiostrategiaksi 2022–2025. Älykkään erikoistumisen ja TKI-toiminnan alueellisilla valinnoilla on erityistä merkitystä erityistavoitteessa 1.1, jossa älykkään erikoistumisen huomioiminen on rahoituksen edellytys. Suosittelemme tutustumaan näihin asiakirjoihin huolella.

Alue- ja rakennepolitiikan rahastojen lainsäädäntö

EU-asetukset

• Yleisasetus (EU no 2021/1060): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1060>

• EAKR ja koheesiorahastoasetus (EU no 2021/1058):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32021R1058>

Kansallinen lainsäädäntö

• Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021 (toimeenpanolaki): <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210756>

• Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 757/2021 (rahoituslaki): <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210757>

Kansalliset asetukset

• Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 797/2021: <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210797>

- Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 867/2021: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2021/20210867>
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta (866/2021): <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2021/20210866>

Maakunnan liiton myöntämä kehittämistuki

Maakunnan liitto voi myöntää lain alueiden kehittämisestä 757/2021 9 §:n mukaista alueellista kehittämistukea:

- 1) alueen elinkeinotoiminnan kehittämistä koskeviin hankkeisiin
- 2) kuntien välisen elinkeinopoliittisen yhteistyön edistämistä koskeviin kehittämishankkeisiin
- 3) muihin kehittämishankkeisiin alueen kehittämistavoitteiden toteuttamiseksi
- 4) Suomen ja muiden maiden välisiin elinkeinopoliittisiin ja muihin alueellista kehitystä edistäviin yhteistyöhankkeisiin
- 5) hankkeiden, ohjelmien ja yhteistyösopimusten hallinnointiin sekä alueiden kehittämiseen osallistuvien toimijoiden väliseen yhteistyöhön.

Alueellisen kehittämistuen hankkeeseen voi sisältyä myös investointi. Investoinnin on oltava välttämätön kehittämishankkeen toteuttamiselle ja sen kustannusten enimmäismäärä voi olla enintään puolet hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista. Erillisiin investointihankkeisiin ei myönnetä tukea.

HUOM! Maakunnan liitto ei voi myöntää tukea yksittäiselle yritykselle sen liiketoiminnan kehittämiseen tai sen oman liiketoiminnan toteuttamiseen. Tukea ei myöskään voida käyttää yleisenä toimintatukena, jolla rahoitetaan tuensaajan tavanomaista toimintaa.

Tuotos- ja tulosindikaattorit

Rakennerahasto-ohjelman toimintalinjoille ja niiden erityistavoitteille on asetettu tuotos- ja tulosindikaattoreita, jotka on esitetty ohjelma-asiakirjassa ja tämän oppaan liitteessä 1. Indikaattorit ovat muuttuneet selvästi aiempia ohjelmakausia yksityiskohtaisemmiksi. Rahoitettavilta hankkeilta edellytetään, että ne tuottavat mitattavia tuloksia ja tavoiteltavia vaikutuksia. Indikaattoreihin on syytä perehtyä tarkoin jo hankkeen valmisteluvaiheessa. Useimmissa tapauksissa tuotos- ja tulosindikaattoreiden pitää toteutua hankkeen loppuraportointiin mennessä.

Tuen saajat ja kohderyhmät

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelma-asiakirja määrittelee mahdolliset tuensaajat ja kohderyhmät toimintalinjojen erityistavoitteille. Tuensaaja on hankkeen hakija, joka saa EAKR- ja valtion rahoitusta hankkeeseen. Hankkeen kohderyhmä ei saa suoraan rahoitusta hankkeesta, vaan hankkeessa toteutettavia kehittämistoimia suunnataan kohderyhmälle. Hankkeen kohderyhmänä voivat olla esimerkiksi pk-yritykset tai muut organisaatiot.

Tuensaajina maakunnan liiton rahoittamissa EAKR-hankkeissa ovat julkiset toimijat, kuten tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, kehitys- ja kehittämissyhtiöt, kunnat ja kuntayhtymät, yhdistykset ja säätiöt. Maakunnan liitto ei voi myöntää tukea yksittäiselle yritykselle sen oman liiketoiminnan kehittämiseen (rahoitusasetus 5 §). Tukea ei myöskään voida myöntää kustannuksiin, jotka aiheutuvat hakijan tavanomaisesta toiminnasta tai siihen liittyvästä suhdetoiminnasta.

TOIMINTALINJA 1	KOHDERYHMÄT
Erityistavoite 1.1: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen	Yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kehittämissyhtiöt, valtion viranomaiset, kunnat ja kuntayhtymät sekä näiden muodostamat verkostot ja innovaatioekosysteemit sekä yhdistykset ja säätiöt
Erityistavoite 1.2: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi	Yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kehittämissyhtiöt, kunnat ja kuntayhtymät sekä näiden muodostamat verkostot ja innovaatioekosysteemit, seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä yhdistykset, osuuskunnat ja säätiöt
Erityistavoite 1.3: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen	Pk- ja mikroyritykset, yritysten toimintaympäristöä kehittävässä hankkeissa myös kunnat, kehittämissyhtiöt, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot ja yhdistykset
TOIMINTALINJA 2	KOHDERYHMÄT
Erityistavoite 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Yritykset, kehittämissyhtiöt, kunnat, kaupungit ja kuntayhtymät, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä yhdistykset ja säätiöt
Erityistavoite 2.2: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen	Yritykset, kunnat ja kuntayhtymät, maakunnan liitot ja muut alueelliset toimijat, korkeakoulut, tutkimuslaitokset ja kehitysyhtiöt, työmarkkina- ja muut järjestöt, yhdistykset ja paikalliset toimijat
Erityistavoite 2.3: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen	Pk- ja mikroyritykset, kehittämissyhtiöt, kunnat ja kaupungit, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, työmarkkina- ja muut järjestöt, seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä yhdistykset ja säätiöt

Hakemuksen jättäminen EURA 2021 -järjestelmässä

Hakemukset täytetään EURA 2021 -järjestelmässä osoitteessa www.eura2021.fi. Hakemukset on jätettävä kunkin haun viimeiseen hakupäivään mennessä. Ennen lomakkeen täyttämistä hakijan pitää perehtyä tarkoin hakemuksen täyttöohjeisiin. Hakemus jätetään sähköiseen EURA 2021 --järjestelmään.

Rahoituksen hakeminen edellyttää Suomi.fi-tunnistautumista. Organisaation valtuuttama henkilö myöntää EURA 2021 -järjestelmän valtuuksia muille työntekijöille. Valtuuksia on kolme:

- rakennerahastohankkeen asiakirjojen valmistelu eli asiakirjojen täyttäminen
- rakennerahastohankkeen asiakirjojen valmistelu ja käsittelyyn jättäminen
- rakennerahastohankkeen asiakirjojen valmistelu, käsittelyyn jättäminen ja tietojen hallinnointi.

Lisätietoa palvelusta: [Käyttöohje](#) hankkeiden hakijoille ja toteuttajille ja <https://www.suomi.fi/etusivu>

Yksityiskohtaiset hankehakua koskevat määritelmät, haku aika, avoinna olevat toimintalinjat ja erityistavoitteet, käytettävissä olevat kustannusmallit ja mahdolliset alueelliset painotukset kerrotaan hakuilmoituksessa. Hakuilmoituksessa ilmoitetaan myös haun arviointiperusteet. Kuhunkin hakuun laaditaan oma hakuilmoitus.

Ryhmähanke

Ryhmähankkeessa tuki myönnetään kahdelle tai useammalle taholle, jotka toteuttavat hanketta yhteisen hankesuunnitelman mukaisesti. Jokaisen tuen hakijan on täytettävä tuen saajille asetetut edellytykset. Ryhmähankkeen jokainen tuensaaja osallistuu hankkeeseen omalla rahoituksellaan, ja osahankkeesta aiheutuvat kustannukset sisällytetään hankkeen kokonaisbudjettiin.

Jos hankkeessa on osatoteuttajia muista maakunnista, kannattaa jo hankkeen suunnitteluvaiheessa olla yhteydessä kyseisen maakunnan rahoittajiin ja keskustella hankkeen toteuttamismahdollisuuksista.

Ryhmähankkeen osatoteuttajat valitsevat hankkeelle päätoteuttajan, joka toimii hankkeen hallinnoijana ja vastaa yhteydenpidosta rahoittajaan. Päätoteuttaja täyttää hakemukseen osallistuvien organisaatioiden tiedot ja hankkeen yhteiset tiedot, jotka kopioituvat osatoteuttajien hakemuksiin. Päätoteuttaja perustelee, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena ja kutsuu osatoteuttajat täyttämään omat hakemukset EURA 2021 -järjestelmässä. Kukin tuensaaja vastaa oman osahankkeensa kustannuksista, rahoituksesta ja mahdollisesta takaisinperinnästä. Päätoteuttajalla on vastuu hankkeen koordinoinnista ja tietojen oikeellisuudesta. Päätoteuttaja jättää hakemuksen viranomaiskäsittelyyn EURA 2021 -järjestelmään.

Hakemukseen on liitettävä sopimus ryhmähankkeen toteuttamisesta. Sopimuksessa määritellään tuensaajien keskinäiset oikeudet ja velvollisuudet sekä ryhmähankkeen päätoteuttaja, joka valtuutetaan jättämään hakemuslomake EURA 2021 -järjestelmään kaikkien osatoteuttajien puolesta.

Rahoittava viranomainen tekee erillisen päätöksen jokaisesta ryhmähankkeeseen kuuluvasta hakemuksesta. Päätöksestä käy ilmi kaikki ryhmähankkeen tuensaajat. Kukin ryhmähankkeen tuensaaja voi tehdä muutoshakemuksen omaan tukipäätökseensä sekä tekee oman maksatushakemuksen. Muutoshakemuksen ja maksatushakemuksen vireille saattamisesta vastaa päätöteuttaja.

Hallinnoijan ja osatoteuttajien lisäksi hankkeella voi olla myös muita yhteistyökumppaneita. Yhteistyökumppani on taho, joka osallistuu hankkeeseen, mutta ei sisällytä kustannuksiaan hankkeen budjettiin. Yhteistyökumppani voi antaa hankkeeseen rahallisen tai muun panoksensa ja osallistua hankeyhteistyöhön, mutta yhteistyökumppanille ei kuitenkaan makseta tukea hankkeesta.

Ylimaakunnallinen hanke

Etelä-Karjalan liitto voi myöntää rahoitusta ylimaakunnalliselle hankkeelle vain, jos liitolla on käytössä tarvittava myöntövaltuus rahoituskehityksessä.

Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelmassa rahoitusta kohdentuu alueluokittain. Alueluokat ovat kehittyneet alueet, siirtymäalueet ja harvan asutuksen alueet. Mikäli ylimaakunnallinen hanke toimii esimerkiksi sekä kehittyneellä alueella eli Uudenmaan alueella, että siirtymäalueella eli Etelä-Karjalassa, hanke jaetaan kahdeksi erilliseksi hankkeeksi, jotka rahoitetaan kummankin maakunnan omasta rahoituskehityksestä.

Tuen määrä

Alueellisena kehittämistukena myönnettävän tuen enimmäismäärä on säädösten mukaan 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista. Hakijoiden kannattaa varautua noin 70 %:n tukitasoon.

Etelä-Karjalan liiton rahoittamien hankkeiden tukiprosentit ovat:

- Kehittämishankkeet max. 80 %
- Investointihankkeet max. 70 %
- Kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemisopimusten EAKR-hankkeet max. 60 %

Hankkeen pitää sisältää tuensaajan omaa rahoitusta. Osan omarahoitusosuudesta voi kattaa ulkopuolisella rahoituksella (kunta-, muu julkinen ja yksityinen rahoitus). Ulkopuolisesta rahoituksesta on toimitettava sitoumus hakemuksen liitteenä, mutta viimeistään ennen rahoituspäätöksen tekemistä.

Jos hankkeessa kehittämisen kohderyhmänä ovat yritykset, ne voivat maksaa hankkeen toimenpiteisiin osallistumisesta osallistumismaksua. Osallistumismaksut eivät ole hankkeen tuloa, vaan ne katsotaan hankkeen yksityiseksi rahoitukseksi.

Hakemukseen on liitettävä arvio hankkeen aikana syntyvistä tuloista. Tulot on ilmoitettava viimeistään viimeisessä maksatushakemuksessa, ja ne vähennetään kokonaiskustannuksista. Hankkeen tukiprosentti määritellään prosenttiosuutena nettokustannuksista.

Tuloa voi syntyä myös tuensaajalle tai hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina osallistuville, taloudellista toimintaa harjoittaville yksiköille myönnetyn vähämerkityksisen tuen (de minimis) tuloksena. Näitä tuloja ei vähennetä hankkeen kustannuksista.

De minimis – eli vähämerkityksinen tuki

De minimis -tuki on yrityksille myönnettävää julkista tukea, jota säätelee [Euroopan komission asetus \(EU\) Nro 1407/2013](#). Tuki voi olla rahoitusta tai muuta etuutta, esimerkiksi verohelpotus, korkotuki, osin tai kokonaan ilmainen koulutus tai muu palvelu, joka tarjotaan rajatulle yritysjoukolle. Yrityksiä ovat kaikki yksiköt, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa eli tarjoavat tavaroita tai palveluja markkinoilla.

Kun hankkeeseen osallistuva yritys saa rahanarvoisen edun hankkeeseen osallistumisesta, syntyy yritykselle de minimis -tukea. Kyseessä ei ole osallistuvalla yritykselle maksettava rahasuoritus, vaan ilmainen tai alihinnoiteltu palvelu tai muu vastaava hyöty, jolle on mahdollista määrittää markkinahinta.

EU-asetuksen mukaan yritys voi saada de minimis -tukea enintään 200 000 euroa kuluvan ja kahden edellisen verovuoden aikana.

Yrityksen hankkeelle osoittama maksu on yksityistä rahoitusta. Hankkeeseen osallistuvat, tiedossa olevat yritykset ilmoitetaan hakemuksessa, mutta niitä voi lisätä myös muutospäätöksellä. Hankkeen tulosten yleinen hyödynnettävyys ei koske de minimis -tuen osuutta hankkeessa. [Rahoituslaki \(757/2021\) 6 §](#).

Yksinkertaistetut kustannusmallit

Yksinkertaistetuista kustannusmalleista säädetään tukikelpoisuusasetuksessa ([866/2021](#)).

Päätöksen hankkeessa käytettävistä kustannusmalleista tekee rahoittaja. Päätös tehdään hankkeen koko toteuttamisajaksi eikä sitä ole mahdollista muuttaa muutospäätöksellä.

Kustannuksia voidaan korvata tuen saajalle:

1. prosenttimääräisinä korvauksina
2. kertakorvauksena
3. yksikkökustannuksina
4. tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen tai

5. 1–4 kohdassa tarkoitettujen kustannusmallien yhdistelminä, jos jokainen kustannusmalli kattaa eri kustannuserät tai saman hankekokonaisuuden eri hankkeet.

Hankkeessa on käytettävä yksinkertaistettuja kustannusmalleja hankkeen kustannusten korvaamiseksi joko kokonaan tai osittain.

Prosenttimääräisenä korvattavia kustannusmalleja (flat rate) EAKR-hankkeissa

Prosenttimääräisenä korvattavia kustannusmalleja (flat rate) EAKR-hankkeissa:

Flat rate 40 %

Flat rate 7 %

Flat rate 1,5 %

Flat rate -mallissa osa hankkeen kustannuksista korvataan prosenttimääräisinä osuuksina. Flat rate -osuudella korvattavia kustannuksia ei tarvitse yksilöidä, eikä niistä tarvitse esittää kirjanpidon otteita tai tositteita maksatushakemuksissa, varmennuksissa eikä tarkastuksissa. Flat rate -osuus tulee kuitenkin kuvata yksityiskohtaisesti hankehakemuksen sisällöllisessä kuvauksessa.

EAKR-hankkeissa on käytössä kahdenlaisia flat rate -malleja:

1. Flat rate 40 % lasketaan hankkeen tukikelpoisista palkkakustannuksista
2. Flat rate 7 % ja flat rate 1,5 % lasketaan hankkeen tukikelpoisista välittömistä kustannuksista

Välittömillä kustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka todennetaan hankkeen kirjanpidosta maksettujen laskujen ja muiden vastaavien kirjanpitositteiden avulla. Välittömien kustannusten tulee olla suoraan kohdennettavissa hankkeelle ja niihin sovelletaan voimassa olevia tukikelpoisuussäännöksiä. Välittöminä kustannuksina ei voi esittää vain osaksi hankkeeseen kohdistuvia tai jyvitettyjä kuluja taikka tuen saajien väliseen laskutukseen perustuvia kustannuksia.

Flat rate 40 %

Flat rate 40 % on ensisijainen malli kehittämishankkeissa. Flat rate -osuudella korvataan kaikki muut hankkeen kustannukset paitsi tukikelpoiset palkkakustannukset. Flat rate -osuuteen kuuluvat kustannukset tulee kuvata yksityiskohtaisesti hankehakemuksessa.

Flat rate -osuuteen voi sisältyä kehittämishankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvia vähäisiä, enintään 3000 euron kone- tai laitehankintoja (enintään 3000 euroa/kone tai laite), joita ei voida pitää investointina.

Jos hankkeeseen sisältyvän kone- tai laitehankinnan arvo on yli 3000 euroa, tulee tehdä erillinen investoinnin hankehakemus käyttäen flat rate 1,5 % -kustannusmallia. Rahoittaja yhdistää kehittämis- ja investointihankkeen koontitunnusella. EURA 2021 -järjestelmä laskee flat rate -osuuden automaattisesti.

Flat rate 7 %

Flat rate 7 % osuus lasketaan hankkeen palkkakustannuksista ja muista välittömistä kustannuksista. Mallia sovelletaan koko hankeajan mahdollisista kustannusrakenteiden muutoksista huolimatta. Välittömät kustannukset on yksilöitävä ja todennettava kirjanpidon otteilla.

Kustannusmallia käytetään hankkeissa, joissa

- ei ole lainkaan henkilöstön palkkakustannuksia tai
- ostopalvelukustannukset ovat ≥ 30 % palkkakustannuksista tai
- matkakustannukset ovat ≥ 20 % palkkakustannuksista

Välittöminä kustannuksina voidaan korvata:

- hankehenkilöstön palkkakustannukset
- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat ostopalvelu
- hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset
- hankkeesta aiheutuvat, yli 15 kilometrin etäisyydelle henkilön virka- tai työpaikasta tai asunnosta kohdistuvien matkojen matkakustannukset
- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvan sellaisen koneen tai laitteen enintään 3000 euron hankintakustannukset, jota ei voida pitää investointina
- rahoittajan edellyttämän tilintarkastuksen kustannukset

Flat rate 7 % -osuudella korvattavat kustannukset ovat:

- hankehenkilöstön työterveyskustannukset
- hankehenkilöstön toimitiloista, koneista, laitteista yms. aiheutuvat kustannukset
- kirjanpito-, yleishallinto- ja toimistokustannukset
- hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin
- hankkeen ohjausryhmän kustannukset
- enintään 15 km etäisyydelle henkilön virka- tai työpaikasta tai asunnosta kohdistuvat matkakustannukset

Flat rate 1,5 %

Flat rate 1,5 % -mallia sovelletaan investointihankkeisiin ja kehittämishankkeisiin sisältyviin investointeihin. Välittöminä kustannuksina voidaan korvata:

- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvien koneiden ja laitteiden hankinta-, leasing-, vuokra- ja asennuskustannukset sekä koneiden ja laitteiden käyttöönottokoulutuksista aiheutuvat kustannukset
- muut kuin edellisessä kohdassa tarkoitetut hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat aineelliset ja aineettomat investoinnit

- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat materiaalit ja tarvikkeet
- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat ostopalvelut
- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvien rakennusten sekä maa- ja vesialueiden hankinta- ja vuokratkustannukset
- hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset ja
- rahoittajan edellyttämän tilintarkastuksen kustannukset

Flat rate 1,5 % -osuudella korvattavat kustannukset

- ennen tukihakemuksen vireille tuloa aiheutuneet hankkeen esivalmistelun kustannukset, viranomaismaksut, ympäristö- ja ilmastovaikutusten arvioinnin kustannukset ja muut vastaavat kustannukset
- hankkeen hallinnointia varten varatuista toimitiloista, koneista, laitteista ja kalustosta aiheutuvat kustannukset
- kirjanpito-, yleishallinto- ja toimistokustannukset
- hankkeen ohjausryhmän kustannukset

Kertakorvaushanke (LUMP SUM)

Kertakorvausmallin mukaisissa hankkeissa hankkeen kokonaiskustannukset voivat olla enintään 200 000 euroa. Kertakorvaushankkeessa on hankkeen toteutettavat toimenpiteet ja syntyvän tuotoksen oltava selkeästi ja yksiselitteisesti määriteltynä hankehakemuksessa. Hankkeen toteuttaminen voidaan jakaa osiin, jos se on tarkoituksenmukaista toteutuksen kannalta. Jos toimenpiteet jaetaan osiin, kullekin toimenpiteelle laaditaan oma kustannusarvio ja ilmoitetaan toimenpiteestä syntyvä tuotos.

- kustannusarvioon lasketaan kehittämishankkeessa:
  - hankkeen palkkakustannukset
  - matkakustannukset
  - välittömät kustannukset
  - muut kustannukset
  - EURA2021 laskee automaattisesti flat rate 7 % -osuuden
- kustannusarvioon lasketaan investointihankkeessa:
  - hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat aineelliset ja aineettomat investoinnit
  - EURA2021 laskee automaattisesti flat rate 1,5 % -osuuden
- tuki maksetaan kyllä/ei-periaatteella rahoituspäätöksessä määritellyn, toteutuneen tuotoksen/tuotosten perusteella → maksu tapahtuu täysin tuotosperusteisesti
- tukipäätöstä voidaan muuttaa vain toteuttamisajan osalta

Palkat

Rahoittaja ilmoittaa hakuilmoituksessa, mikä palkkakustannusmalli kyseisessä haussa on käytössä.

Palkkojen yksikkökustannusmalli

- tuntiperusteinen yksikkökustannus (tuntitaksa) lasketaan jakamalla vuotuiset bruttotyövoimakustannukset 1 720 tunnilla
- hakijan on osoitettava hakemuksessa riittävät tiedot yksikkökustannuksen laskemisesta
- bruttotyövoimakustannukseen lasketaan myös vuosiloma-ajan ja vapaajaksojen palkka, EI sivukuluja ja lomarahaa
- ei saa sisällyttää ylityökorvauksia, tulospalkkioita, luontoisetuja, bonuksia tai muita niihin rinnastettavia työnantajan vapaaehtoisesti maksamia tai hanketyöhön liittymättömiä tukikelvottomia eriä
- kustannukset osoitettava kunkin hankehenkilön osalta erikseen
- EURA 2021 -järjestelmä laskee sivukulujen ja lomarahien prosenttimääräisen osuuden tuen hakijan tukihakemuksessa ilmoittamien palkkakustannusten perusteella
- vakioprosentti sivukuluille 26,44 %, AMK:n opetushenkilöstön osalta 20,42 %
- sama prosentti voimassa koko hankkeen ajan

Vaihtoehtoja bruttotyövoimakustannusten esittämiseksi:

1. Henkilön palkka edelliseltä 12 kuukaudelta
  - toteutuneiden palkkakustannusten perusteella, jos tehtävän työn vaativuustaso vastaa henkilön aiemmin tekemän työtä hakijaorganisaatiossa
2. Mukautetaan 12 kuukauden jaksoa vastaavaksi
  - jos henkilö on työskennellyt tuensaajaorganisaatiossa vastaavissa tehtävissä alle 12 kuukautta tai henkilöllä on ollut edellisen 12 kuukauden aikana paljon esimerkiksi palkattomia virkavapaita
  - esim. aiempi 4 kuukauden työskentely x 3 = 12 kk
3. Uusi henkilö tai tehtävä
  - 12 kk palkka voidaan laskea keskiarvona vähintään kolmesta ja enintään viidestä riittävän lähellä olevien tehtävien palkkakustannuksista
4. Hankehenkilöä ei ole vielä valittu

- bruttotyövoimakustannus voidaan laskea vähintään kolmen, mutta kuitenkin enintään viiden saman palkkaluokan työntekijän tai vastaavan tehtävän palkkakustannusten keskiarvona
5. Tuensaajaorganisaatiossa ei ole palkkakustannuksille selkeitä vertailukohtia tai ne työntekijät, joita keskiarvon määrittämiseksi tarvittavat palkkatiedot koskevat, eivät anna suostumustaan tietojen ilmoittamiselle
    - voidaan hyödyntää alan työehtosopimuksia, ammattiliittojen palkkasuosituksia tai virallisia tilastoja
  6. Bruttotyövoimakustannus voidaan määritellä myös yhdistelemällä edellä mainittuja malleja
    - perusteltava rahoittajalle

Toimintavuoden aikana kokoaikaisen tunnit eivät saa ylittää 1 720 tuntia eikä osa-aikaisuutta vastaavalla prosenttiosuudella laskettua.

1. Hankkeelle työskentelevien on pidettävä työajanseurantaa.
2. Jokaista hankehenkilöä koskeva tehtävälomake täytetään EURA 2021 -järjestelmässä.
3. Ei kirjata nimiä, vaan ainoastaan tehtävänimike.
4. Kuvataan tehtävä ja sen tarpeellisuus ja kohtuullisuus (palkkakustannukset) hankkeelle.
5. Hankehenkilöstön tiedot päivitetään esimerkiksi henkilön vaihtuessa.
6. Todellisia palkkakustannuksia ei tarvitse todentaa maksatushakemukseen kirjanpidosta.

HUOM! Palkkakustannuksia todentavaa aineistoa ei saa liittää hankehakemukseen, mutta tuensaajalla on velvollisuus säilyttää ne.

Tosiasiallisesti aiheutuneet ja maksetut palkkakustannukset + sivukuluprosentti

- Palkkakustannukset ilman sivukuluja ja lomarahaa korvataan tosiallisiin aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen.
- Lakiin perustuvat työntäjän sivukulut ja virka- tai työehtosopimukseen perustuvat lomarahat korvataan keskimääräisenä prosenttimääräisenä osuutena välittömistä palkkakustannuksista (vakiosivukuluprosentti).
  - Vakiosivukuluprosentti 26,44 %
  - AMK:n opetushenkilöstön osalta 20,42 %
- Prosenttiosuus kattaa työnantajan laskennalliset lakisääteiset sivukulut ja lomarahan.

- Sivukulujen vakioprosenttiosuus ei kata vuosiloma-ajan ja vapaajaksojen palkkojen kustannuksia, vaan ne korvataan tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoiisiin kustannuksiin perustuen.
- Sivukulujen vakioprosenttia sovellettaessa palkkakustannusten sivukulut lasketaan seuraavasti: hankehenkilöstön todelliset palkkakustannukset x kiinteä ennalta määritetty prosenttiosuus.
- Osa-aikaisen hankehenkilön palkkakustannukset lasketaan kiinteänä prosenttiosuutena hankkeelle kuukausittain käytetyn kiinteän työaikaosuuden perusteella. Hakija vahvistaa kiinteän prosenttiosuuden hakemuksessa.
- Työajan seuranta ei tarvitse pitää.

Matkakustannusten yksikkökustannusmalli

Hankkeen koti- ja ulkomaan matkakustannukset korvataan ennakolta vahvistetun yksikkökustannuksen perusteella. Vahvistettu yksikkökustannus on voimassa koko hankeajan.

Yksikkökustannuksella korvataan:

- hankehenkilöstön
- hankkeen kohderyhmän ja
- hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden edustajien koti- ja ulkomaan matkakustannukset

Kotimaanmatkat:

- yli 15 km:n etäisyydelle virka- tai työpaikasta tai asunnosta kohdistuvat matkakustannukset
- alle 15 km:n etäisyydelle kohdistuvat matkat korvataan hankkeen flat rate -osuudella
- yksikköhinta kotimaassa:
  - hankehenkilöstö 176 €/matkapäivä
  - hankkeen kohderyhmän ja osallistuvien organisaatioiden edustajat 132 €/matkapäivä

Ulkomaanmatkojen yksikköhinta:

- Eurooppaan suuntautuviin matkoissa 368 €/matkapäivä
- Euroopan ulkopuolelle suuntautuviin matkoissa 720 €/matkapäivä
- ulkomaanmatkojen yksikkökustannus on sama hankehenkilöstölle, hankkeen kohderyhmälle ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden edustajille

Hankkeen kesto

Rahoitettavien hankkeiden kesto on pääsääntöisesti enintään kolme vuotta. Perustelluista syistä voidaan neuvotella hankkeen pidemmästä kestoista. Hankkeelle kannattaa laatia napakka ja realistinen aikataulu.

Luontoissuoritukset

EAKR-osarahoitteisissa hankkeissa ei hyväksytä luontoissuorituksia (erikseen raportoitavia kustannuksia) osana hankkeen kustannuksia tai rahoitusta.

Hakemusten käsittely, arviointi ja valintaprosessi

Hakemukset arvioidaan yleisten ja erityisten valintaperusteiden mukaisesti. Kaikkien rahoitusta koskevien yleisten valintaperusteiden tulee täytyä, jotta hakemus voi edetä arviointiin ja erityisten valintaperusteiden pisteytykseen.

Erylystavoitekohtaiset valintaperusteet on ilmoitettu hakuilmoituksen valintaperusteita koskevassa kohdassa. Erylysisissä valintaperusteissa horisontaaliset valintaperusteet arvioidaan asteikolla 0–3. Muut erityiset valintaperusteet arvioidaan asteikolla 0–5.

Rahoitamme hankkeita, jotka parhaiten

- toteuttavat [Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmaa](#)
- tukevat [Etelä-Karjalan maakuntaohjelman 2022–2025](#) tavoitteita
- tukevat [Älykkään erikoistumisen strategian \(Innovaatiostrategian\) 2022–2025](#) tavoitteita

Valinnoissa kiinnitetään erityistä huomiota hakemusten laatuun sekä rahoitettavien toimenpiteiden tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen. Hankkeiden tuloksia ja vaikutuksia seurataan Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmassa esitetyillä tuotos- ja tulosindikaattoreilla ja niiden toteutumisella.

Kestävän kaupunkikehittämisen -hankkeiden hakeminen, käsittely ja valintaprosessi

Ekosysteemisopimusten toteuttamiseen ja kestävän kaupunkikehittämisen toimiin käytetään kansallisella tasolla kahdeksan prosenttia EAKR-varoista. Kestävän kaupunkikehittämisen perustan muodostavat valtion ja 16 kaupunkiseudun solmimat ekosysteemisopimukset.

Etelä-Karjalasta sopimuksen valtion kanssa on solminut Lappeenrannan kaupunkiseutu. Sopimuksen strategisena teemana on vihreä sähköistäminen. Etelä-Karjalan liitto toimii näissä hankkeissa rahoittavana viranomaisena.

Hankehakemukset kohdennetaan EURA 2021 -järjestelmässä avoinna olevaan kestävän kaupunkikehittämisen EAKR-hakuun. Etelä-Karjalan liitto arvioi hakemusten yleisten valintaperusteiden täytymisen. Etelä-Karjalan liitto toimittaa hakuajan päätyttyä määräajassa

saapuneet hakemukset Lappeenrannan kaupunkiseudun muodostamalle johtoryhmälle tarkoituksenmukaisuusharkintaan eli arvioitavaksi. Vain ne hakemukset, jotka täyttävät yleiset valintaperusteet, voivat edetä johtoryhmän arvioitavaksi. Johtoryhmä pisteyttää erityiset valintaperusteet ja mahdollisen haussa määritellyn tarkentavan valintaperusteen.

Arvioinnin jälkeen johtoryhmä tekee Etelä-Karjalan liitolle esityksen rahoitettavien hankkeiden valinnasta. Etelä-Karjalan liitto myöntää EAKR-varoista kestävän kaupunkikehittämisen toteuttamiseksi tarkoitetun tuen kaupunkien johtoryhmän esityksen mukaisesti, jos tuen myöntäminen on lain, Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman sekä ekosysteemisopimuksen mukaista.

Valintakriteerit

Yleiset valintaperusteet

Kaikkien rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden on täytettävä seuraavat yleiset valintakriteerit. Hakemukset, jotka täyttävät ne, etenevät sisällölliseen arviointiin.

1. Hakemuksessa kuvatun hankkeen toimenpiteet kuuluvat sen rahaston säädösten soveltamisalan piiriin, josta tukea haetaan. Hankkeen toimenpiteet voidaan kohdentaa yleisasetuksen liitteessä mainittuun tukitoimintyyppiin, ja tuettava toiminta on ohjelman erityistavoitteen mukaista.
2. Tuen hakija on julkisoikeudellinen yhteisö tai yksityisoikeudellinen oikeushenkilö. Ryhmähankkeen kaikki hakijat täyttävät tuensaajalle asetetut edellytykset. Yritystukilain mukaisissa yrityksen kehittämisavustusta koskevissa hankkeissa hakijana voi olla myös yksityinen elinkeinonharjoittaja.
3. Hankkeella on konkreettinen hankesuunnitelma, joka pohjautuu tunnistettuun tarpeeseen ja joka edistää Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman erityistavoitteen tuloksellista toteutumista. Hankkeen eteneminen on seurattavissa ja todennettavissa hankesuunnitelman perusteella.
4. Tuen hakijalla on riittävät taloudelliset ja muut edellytykset hankkeen toteuttamiseksi. Tuen hakijaa ei ole asetettu konkurssiin tai selvitystilaan. Tuen hakija ei ole olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja, eikä hakijalla ole olennaisia maksuhäiriöitä, ellei rahoittava viranomaisen erityisestä syystä pidä tuen myöntämistä tarkoituksenmukaisena. Tuen hakijan avainhenkilö ei ole syyllistynyt aiemmin avustuksia koskevaan rikokseen eikä häntä ole asetettu liiketoimintakieltoon.
5. Hankkeelle on hakemuksessa esitetty tarkoituksenmukaiset resurssit. Tuen hakijalla on tarvittava osaaminen hankesuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
6. Tuen hakijalla on riittävät edellytykset vastata hankkeella aikaansaadun toiminnan jatkuvuudesta hankkeen päättymisen jälkeen, jollei tämä ole hankkeen luonteen vuoksi tarpeetonta.

7. Tuen hakijalla ei ole aiemmin myönnetyn, ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) N:o 651/2014 muut. 1084/2017 mukaista, valtiontuen takaisinperintäpäätökseen perustuvaa maksamatonta täytäntöönpanokelpoista saatavaa. Ei koske hanketta, mikäli kyse on muusta tukimuodosta kuin ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnettävästä yrityksen kehittämisavustuksesta.
8. Hankesuunnitelman mukaan hanke ei sisällä toimintaa, joka on ollut osa sellaista aiempaa toimea, jossa on toteutettu yleisasetuksen 60 artiklan mukainen siirtäminen tai jossa on kyse yleisasetuksen 59 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua tuotannollisen toiminnan siirtämisestä suuralueelta toiselle.
9. Hanke ei sisällä toimintaa, josta komissio on antanut toimintaan suoraan kohdistuvan perustellun lausunnon SEUT-sopimuksen 258 artiklassa tarkoitettua rikkomisesta, joka vaarantaa menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden tai toimien toteuttamisen.
10. Tukea ei myönnetä yleisenä toimintatukena.
11. Haettavalla tuella on merkittävä vaikutus tuen käytön kohteena olevan toiminnan toteuttamiseksi.
12. Kehittämishankkeen tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä. Jos kehittämishankkeen toimenpiteisiin osallistuu hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä, vaatimusta ei sovelleta näiden hyödynsaajien toiminnan tuloksiin siltä osin, kun tuki on kohdennettu niille tukipäätöksessä vähämerkityksisenä tukena. Tällaisilla maakuntien liittojen rahoittamilla hankkeilla on oltava laajempia aluekehitysvaikutuksia. Tätä kohtaa ei sovelleta, kun tuki myönnetään yritystukilain nojalla yrityksen kehittämisavustuksena. Ei koske hanketta, jos kyse on yrityksen kehittämisavustuksesta.
13. Tuen hakijalla on riittävät toimintaedellytykset ja tarvittavat taloudelliset resurssit käyttö- ja ylläpitokustannusten kattamiseksi hankkeessa, jossa on infrastruktuuri- tai tuotannollisia investointeja. Ei koske hanketta, jos kyse ei ole infrastruktuuri- tai tuotannollisista investoinneista.
14. Ympäristövaikutusten arviointi on tehty hankkeelle, jolla on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ei koske hanketta, jos kyse ei ole toiminnasta, joka edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaan laissa tarkoitettua arvioinnin tekemistä.
15. Hankkeen infrastruktuuri-investoinnille, jonka odotettu elinkaari on vähintään viisi vuotta, on tehty ilmastokestävyyden arviointi. Ei koske hanketta, jos kyse on yrityksen kehittämisavustushakemuksesta, ESR-hakemuksesta, jos kyse ei ole infrastruktuuri-investoinnista tai jos infrastruktuuri-investoinnin odotettu elinkaari on alle viisi vuotta.
16. Hakemuksen mukainen toiminta on alueen älykkään erikoistumisen strategian painopisteiden mukaista. Ei koske hanketta, jos kyse on muusta kuin erityistavoitteeseen 1.1. kohdistetusta hakemuksesta.

Erityiset valintaperusteet

Erityiset valintakriteerit ovat erityistavoitekohtaisia ja kutakin hakua koskevat erityiset valintaperusteet ilmoitetaan hakuilmoituksessa. Valintaperusteiksi on nostettu ohjelma-asiakirjan erityistä lisäarvoa tuottavia painopisteitä tai painotuksia. Kaikkien hankkeiden tulee vaikuttaa

kasvuun, kilpailukykyyn ja työllisyyteen. Kunkin erityistavoitteen valintaperusteet ovat keskenään samanarvoiset, ellei erikseen muuta ilmoiteta. Rahoituksen saamiseen vaikuttaa se, kuinka konkreettisesti hanke toteuttaa kutakin erityistavoitteen erityisistä valintaperusteista.

EAKR-Toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite 1.1: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

1. Hanke vahvistaa osaamista, ennakointi- tai innovointitoimintaa tai uusien teknologioiden kehittämistä.
2. Hanke tukee pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen tai tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista tai uusien teknologioiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä.
3. Hanke tukee kaupunkien ja kuntien pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittämistä.
4. Hanke tukee elinkeinoelämän tarpeista lähtevää TKI-toimintaa.
5. Hanke edistää kasvuhakuista tai työllistävää yritystoimintaa.
6. Hanke edistää oppi- ja tutkimuslaitosten sekä elinkeinoelämän välistä yhteistyötä.
7. Hanke tukee älykkääseen erikoistumiseen liittyviä alueiden välisiä ja/tai kansainvälisiä kumppanuuksia.

Erityistavoite 1.2: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

1. Hanke edistää digitalisaation hyödyntämistä TKI-toiminnassa.
2. Hanke tukee uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönottoa julkisella ja/tai yksityisellä sektorilla.
3. Hanke edistää digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltamista tai hyödyntämistä.
4. Hanke edistää jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönottoa.
5. Hanke tukee älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatioita ja digitalisaatiota.
6. Hanke tukee pk-yritysten digitalisaatiota.
7. Hanke edistää kasvuhakuista tai työllistävää yritystoimintaa.
8. Hanke tukee pk-yrityksen kansainvälistymistä.
9. Hanke tukee digitaalisten innovaatiokeskusten käynnistämistä ja/tai kehittämistä.
10. Hanke tukee yritysten sähköistä liiketoiminnan, asiakaspalvelun tai teknologisen osaamisen kehittämistä ja teknologian käyttöönottoa.

Erityistavoite 1.3: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

1. Hanke parantaa pk-yritysten kasvu-, kansainvälistymis-, markkinointi- tai innovointivalmiuksia tai -edellytyksiä.
2. Hanke tukee pk-yritysten tuotteiden, palveluiden tai tuotantomenetelmien kehittämistä ja kaupallistamista tai uuden teknologian käyttöönottoa.
3. Hankkeella aktivoidaan pk-yritysten innovaatiotoimintaa tai uusien liiketoimintakonseptien syntymistä.
4. Hanke tukee pk-yrityksen kansainvälistymistä.
5. Hanke edistää kasvuhakuista tai työllistävää yritystoimintaa.
6. Hanke vahvistaa hiilineutraaliin talouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista tai kehittää uusia tuote- ja palvelukonsepteja.
7. Hanke vahvistaa pk-yritysten valmiuksia luovan osaamisen hyödyntämiseen.
8. Hankkeella tuetaan uutta tai uudistuvaa liiketoimintaa tai yritysten jatkuvuutta.
9. Hankkeessa kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä tai verkostoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä

EAKR-toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

1. Hanke tukee hiilineutraalien ratkaisujen tai toimintamallien kehittämistä.
2. Hanke edistää energiatehokkuutta koskevaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä.
3. Hanke edistää uusiutuviin energialähteisiin tai energiatuotannon monipuolistamiseen liittyvää ja energiatehokkuutta lisäävää tutkimus- ja kehitystyötä.
4. Hanke edistää hiilineutraaliin talouteen liittyvien uusien energia- ja materiaalitehokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä.
5. Hanke tukee pk-yritysten kestävästä kasvusta ja uudistumisesta.
6. Hanke tukee pk-yrityksen kansainvälistymistä.
7. Hanke edistää pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävien tuotteiden, materiaalien, palvelujen tai tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista.
8. Hanke edistää elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta, yhteiskehittämistä tai julkisia innovatiivisia hankintoja energiansäästön tai energiatehokkuuden parantamiseksi.
9. Hanke kehittää työkaluja hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointiin ja seurantaan osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta.
10. Hanke on kansallisen ilmasto- ja energiastrategian (NCEP) mukainen.
11. Hanke on pitkän aikavälin korjausrakentamisstrategian 2020–2050 mukainen.

Erityistavoite 2.2: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

1. Hanke lisää neuvontaa ja tukea ilmastotyön organisoitumisessa ja resursoinnissa.
2. Hanke tukee ilmastoiresilienssin vahvistamista ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi.
3. Hanke edistää hiilinielujen säilyttämistä. Hanke tukee yritysten ja alueiden pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittämistä hiilineutraaliuteen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyen.
4. Hanke tukee elinkeinojen sopeutumista ilmastonmuutokseen.
5. Hanke tukee ilmastokestävyyden vahvistamista.
6. Hankkeessa kehitetään työvälaineitä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskienhallintaan liittyvien suunnittelukäytäntöjen ja -prosessien kehittämiseen.
7. Hankkeessa kehitetään innovatiivisia menetelmiä, teknologioita tai tuotteita, joiden avulla edistetään sopeutumista ilmastonmuutokseen.
8. Hanke on linjassa kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman kanssa.
9. Hanke on linjassa kansallisen ja alueellisten riskiarvioiden kanssa.

Erityistavoite 2.3: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

1. Hanke tukee kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin tai hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa.
2. Hanke tukee kiertotalouden tiekarttojen valmistelua.
3. Hankkeessa kehitetään älykästä materiaalien hallintaa ja hillitään jätteiden syntyä.
4. Hanke edistää hiilensidontaan ja/tai hiilinieluihin liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä.
5. Hankkeella kehitetään luonnonvara-alan kestävyttä ja nostetaan luonnonvarojen ja teollisuuden sivutuotteiden jalostusastetta.
6. Hanke tukee pk-yritysten kestävästä kasvusta ja uudistumisesta.
7. Hanke tukee pk-yrityksen kansainvälistymistä.
8. Hanke edistää digitaalisia ratkaisuja kiertotalouteen siirtymisessä.
9. Hanke vahvistaa kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehittää uusia tuote- ja palvelukonsepteja.
10. Hankkeessa kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä.
11. Hanke on linjassa valtakunnallisen jätesuunnitelman kanssa.

Horisontaaliset periaatteet

Horisontaalisia periaatteita tarkastellaan kaikissa hankehakemuksissa. Hanke voidaan valita rahoitettavaksi vain, jos horisontaaliset periaatteet on otettu huomioon hankesuunnitelmassa.

Horisontaaliset periaatteet on jaettu hakemuksessa neljään osaan:

- hanke tukee sukupuolten tasa-arvoa
- hanke tukee EU:n perusoikeuskirjan periaatteita ml. yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja esteettömyyttä
- hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja unionin ympäristöpolitiikkaa
- hanke tukee EU:n Itämeren strategiaa

Alueelliset, täydentävät valintaperusteet

Lisäksi maakunnan yhteistyöryhmä voi päättää alueellisista, täydentävistä valintaperusteista, jotka ilmoitetaan hakuilmoituksessa.

Hakemusten julkisuus

Rakennerahastotoimintaan sovelletaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (julkisuuslaki, 621/1999), jonka mukaan rahoittajaviranomaisella olevat ja sille toimitettavat asiakirjat ovat lähtökohtaisesti julkisia. Asiakirjojen salassapito on mahdollista vain laissa mainituilla perusteilla (julkisuuslaki 24 §), joita ovat esim. yksityiskohtaiset tiedot hakijoiden tutkimus- ja kehitystyöstä sekä yksityisten ja julkisyhteisöjen liike- ja ammattisalaisuuksista.

Hakijoiden tulee jo hakemusvaiheessa ottaa huomioon julkisuuslain vaatimukset. EURA 2021 -järjestelmässä voi merkitä salaisiksi liitteet, mikäli liite sisältää hakijan mielestä salassa pidettäviä tietoa. Hakijan tulee esittää salassapidon perustelut. Salaiseksi merkitty liite ei saa sisältää henkilötunnuksia tai muita henkilötietoja.

Hakijan salassa pidettäväksi toivotat tiedot tulee eritellä erilliseen liitteeseen, mikä toimitetaan rahoittajalle hankehakemuksen liitteenä EURA 2021 -järjestelmässä. Lopullinen harkinta tietojen salassa pitämiselle on aina rahoittajaviranomaisella. Arviointi suoritetaan jokaisen hankkeen osalta erikseen.

Yhteyshenkilöiden, käsittelijöiden ja allekirjoittajien nimet voidaan tallentaa EURA2021 -järjestelmään. EURA2021 -järjestelmään ei saa tallentaa henkilötunnuksia vaan hankehakemuksen taustalomakkeella esitetään esim. palkkakustannukset tehtävänimikkeittäin. Tehtävänimikettä käytetään myös muiden kustannuslajien kohdalla, jos se on tarpeen. Lisätietoa EURA 2021 -järjestelmän tietosuojasta sekä tietosuojaseloste löytyy järjestelmän [Tietoa järjestelmästä](#) -osiosta.

Liite 1: Erytistavoitekohtaiset sisällöt ja tuotos- ja tulosindikaattorit

Toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

Erytistavoite 1.1 Tutkimus ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

TKI-toiminta

- Vahvistetaan osaamista, ennakointi- ja innovointitoimintaa edistämällä pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista sekä uusien teknologioiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä.
- Tuetaan erityisesti elinkeinoelämän tarpeista lähtevien innovatiivisten ja älykkäiden ratkaisujen, avointen toimintamallien sekä kokeilu-, pilotointi-, demonstraatio- ja oppimisympäristöjen sekä tutkimusinfrastruktuurien kehittämistä ja yhteiskäyttöä.
- Tuetaan muun muassa kaupunkien ja kuntien pilotointi- ja kokeiluympäristöjen kehittämistä.
- Kehitetään innovatiivisia ja kestäviä julkisia hankintoja sekä niiden parempaa hyödyntämistä referenssiympäristöinä ja TKI-yhteistyön vaikuttavuuden kasvattajana.
- Edistetään vihreää siirtymää tukevaa TKI-toimintaa, mukaan lukien resurssiviisaus, kierto- ja biotalous ja uudistuva teollisuus.

TKI-yhteistyö ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

- Luodaan TKI-yhteistyömalleja ja toimintatapoja korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja yritysten yhteistyölle, osaamisen ja teknologian siirrolle sekä kulttuuri- ja luovan osaamisen paremmalle hyödyntämiselle TKI-toiminnassa.
- Kehitetään elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyötä sekä elinkeino- ja työelämälähtöisen soveltavan tutkimuksen hyödyntämistä yritystoiminnassa.
- Tuetaan elinkeino- ja työelämälähtöisen TKI-toiminnan vahvistamista sekä osaamis- ja innovaatioekosysteemien syntymistä, kehittämistä ja kytkeytymistä kansallisiin ja kansainvälisiin arvoverkostoihin, ml. vihreään siirtymään.
- Tuetaan alueellisten älykkään erikoistumisen strategioiden hyvää hallintaa, toimeenpanoa ja TKI-verkoston kytkeytymistä arvoverkostoihin sekä vahvistetaan yritysten kiinnittymistä älykkään erikoistumisen prosesseihin.
- Tuetaan älykkääseen erikoistumiseen liittyviä alueiden ja alojen välisiä sekä kansainvälisiä kumppanuuksia.
- Edistetään teknologioiden uutta soveltamista ja tuetaan uusien teknologioiden käyttöönottoa ja skaalautumista.
- Tuetaan huippuosaamisen soveltamista ja teknologisten valmiuksien parantamista sekä tutkimuksessa syntyneen tiedon kanavoimista yritysten ja yhteiskunnan käyttöön.

- Edistetään ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien pilotointia ja demonstraatioita sekä niiden käyttöönottoa ja kaupallistamista.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO07 Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot

RCO10 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa

RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot

NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat

RCR03 Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut

NR02 TKI-infrastruktuuria käyttävät yritykset

Erytistavoite 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

Digitalisaatio ja sitä hyödyntävät teknologiat

- Edistetään digitalisaation hyödyntämistä TKI-toiminnassa, yksityisen ja julkisen sektorin haasteissa ja kehittämisessä, palveluiden kehittämisessä ja saavutettavuudessa, jatkuvassa oppimisessa sekä teknologisiin murroksiin liittyvien uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämisessä.
- Tuetaan uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönottoa sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.
- Edistetään digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltamista ja hyödyntämistä (esim. avoin data, robotiikka, automaatio, IoT, kyberturvallisuus, data-analytiikka, tekoäly).
- Tuetaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyötä ja palvelujen yhteiskehittämistä ja parannetaan tietojen hyödynnettävyyttä kehittämällä yhteentoimivuutta.
- Tuetaan digitaalisten innovaatiokeskusten (digital innovation hub) käynnistämistä, kehittämistä ja yhteistyötä niin eurooppalaisella, kansallisella kuin alueellisella tasolla.
- Tuetaan investointeja uusien digitaalisten ratkaisujen pilotointiin, kuten demonstraatio- ja laboratorioympäristöjä kehitysalustoina
- Tuetaan digitaalisten teknologioiden soveltamista ja siihen liittyvää TKI-toimintaa.
- Edistetään jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönottoa ja täysimääräistä hyödyntämistä kapasiteettia vaativien palvelujen välityskanavina.
- Tuetaan älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatioita ja digitalisaatiota.
- Tuetaan liikenteen datan reaaliaikaisuuden parantamista ja liikennepalvelujen sekä tilanne- ja olosuhdetietojen edistämistä valtakunnallisella ja alueellisella tasolla.

- Tuetaan digitaalisuuden eri mahdollisuuksien tuomista palvelukenttään kuten virtuaalisuutta ja ennakoivien palvelujen kehittämistä dataa hyödyntämällä eri toimialoilla ja sektoreilla.
-

Digitalisaation edistäminen yritystoiminnassa

- Tuetaan uusien teknologioiden ja digitaalisten työkalujen ja tuotteiden, palvelujen ja liiketoimintamallien ja -prosessien kehittämistä, soveltamista ja käyttöönottoa yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä sekä vahvistetaan pk-yritysten kyber- ja tietoturvalmiuksia.
- Tuetaan pk-yritysten digitalisaatiota automaatioasteen nostamisessa, robotisaatiossa sekä uusien teknologioiden soveltamista ja käyttöönottoa yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä.
- Vahvistetaan pk-yritysten valmiuksia digitalisaatioon (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut, liiketoimintamallit ja -prosessit, tietoturva ja -suoja sekä kyberturvallisuus).
- Tuetaan yritysten sähköistä liiketoiminnan, asiakaspalvelun ja teknologisen osaamisen kehittämistä ja teknologian käyttöönottoa.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO05 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa

RCO14 Digipalvelujen ja -sovellusten kehittämiseen tukea saaneet julkiset organisaatiot

RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot

NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset

NO04 Digitaalisten innovaatiokeskittymien (DIH) palveluja käyttävät yritykset ja julkiset organisaatiot

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat

RCR03 Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut

Erytistavoite 1.3 Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

Pk-yritysten kasvu ja kansainvälistyminen

- Parannetaan pk-yritysten kasvu-, kansainvälistymis-, markkinointi- ja innovointivalmiuksia.

- Tuetaan pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevia, toimintaa uudistavia ja tuottavuutta lisääviä investointeja.
- Parannetaan pk-yritysten teknistä osaamista (esim. laiteinvestointien yhteydessä) osana liiketoiminnan kehittämistä.

Pk-yritysten TKI-toiminta

- Tuetaan pk-yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä ja kaupallistamista sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien syntymistä huomioiden ilmastokestävyys.
- Tuetaan aktiivista innovaatiotoimintaa edistävien prosessien käyttöönottoa yrityksissä.
- Kehitetään kestävien uusien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä sekä datan hyödyntämistä ja edistetään niihin liittyvää yritystoimintaa.
- Vahvistetaan hiilineutraaliin talouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista sekä kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja.
- Vahvistetaan pk-yritysten valmiuksia luovan osaamisen hyödyntämiseen (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut ja liiketoimintamallit, muotoiluosaaminen).
- Tuetaan hiilineutraalisuus- ja vähähiilisyystavoitteiden mukaista toimintaa (ml. cleantech).

Uusi liiketoiminta ja verkostoitumisen edistäminen

- Tuetaan uutta tai uudistuvaa liiketoimintaa sekä yritysten jatkuvuutta omistajavaihdoksia edistämällä, kehitetään uusia tapoja tukea uutta liiketoimintaa (ml. yrityskiihdyttämö- ja hautomomallit) ja luodaan yritysneuvontaan liittyviä uusia toimintamalleja.
- Kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO05 Tuella aikaansaadut uudet yritykset

RCO15 Perustettujen yrityshautomojen kapasiteetti, yrityksiä/vuosi

RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat

RCR03 Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset

NR03 Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan

Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Energiatehokkuutta ja siihen kytkeytyvän uusiutuvan energian käyttöä edistävä TKI-toiminta

- Tuetaan tutkimusperusteisten toimintamallien sekä demonstraatio-, tutkimus-, pilotointi- ja oppimisympäristöjen kehittämistä, käyttöönottoa ja yhteiskäyttöä.
- Edistetään ja tuetaan energiatehokkuutta ja siihen kytkeytyvää uusiutuvaa energiaa koskevaa yhteistyötä yrityssektorin, kuntien, tutkimustahojen ja kolmannen sektorin kanssa, ml. rakennuskannan omaenergiatuotanto sekä hiilen talteenotto ja hyödyntäminen raaka-aineena.
- Kehitetään energiatehokkuuteen liittyvää korjausrakentamista (ml. kulttuurihistoriallinen rakennuskanta) sekä rakennusten energia- ja materiaalitehokkuutta ja älyratkaisuja.
- Tuetaan hukkalämpöön sekä päästöttömiin ja älykkäisiin energiajärjestelmiin liittyvää TKI-toimintaa ja -infrastruktuureja.
- Edistetään puhtaisiin energialähteisiin ja hajautettuun monipuoliseen energiantuotantoon liittyvää TKI-työtä ja uusia liiketoimintamahdollisuuksia.
- Kehitetään älykkäitä ja kustannustehokkaita energiajärjestelmiä ja -verkkoja sekä energian varastointia (mm. kestävä akkuteknologia ja akkuklusteri).
- Edistetään sähköstä tuotteiksi (Power to X) -ratkaisuihin, vetytalouteen ja hiilidioksidin talteenottoon (pl. direktiivin 2003/87/EY liitteessä 1 mainitut toiminnot) liittyvää TKI-työtä sekä paikallisia demonstraatiohankkeita.

Energia- ja materiaalitehokkuuden edistäminen yritystoiminnassa

- Kehitetään uusien energia- ja materiaalitehokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä sekä edistetään niihin liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista.
- Tuetaan pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävien tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista (esim. rakentaminen ja kiinteistöjen hallinta, uudet energiaratkaisut).
- Edistetään teollisuuden prosessien ja koneiden sähköistämisen energiatehokkuutta ja energiaomavaraisuuden parantamista sekä digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa.
- Lisätään alueiden ja elinkeinoelämän tietämystä energiaratkaisuista ja -tehokkuudesta.

Tavoitteena hiilineutraalisuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

- Edistetään elinkeinoelämän kanssa verkottunutta tutkimusta, yhteiskehittämistä ja julkisia innovatiivisia hankintoja energiansäästön ja energiatehokkuuden parantamiseksi.

- Kehitetään energiatehokasta puurakentamista, rakentamisen kestävyttä ja pitkään hiiltä sitovia tuotteita ja tuotantotapoja sekä rakentamisen ja rakennusten käytön energia- ja materiaalitehokkuutta huomioiden rakennusten koko elinkaari.
- Kehitetään työkaluja hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointiin ja seurantaan osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta.
- Kehitetään kunnille ja yrityksille keinoja hyödyntää vertailukelpoista päästödataa ja tietoa erilaisten toimenpiteiden potentiaalisista päästövähennyksistä, kustannuksista ja hyödyistä erityisesti energia-asioissa.
- Edistetään kestäviä julkisia hankintoja, ml. ilmastokriteerien käyttö.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat tai verkostot

NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset

NO05 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat

RCR03 Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut

NR07 Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut

NR08 Päästövähennyksiä, energiatehokkuutta tai uusiutuvaa energiaa edistävät demonstraatiot

NR09 Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa

Erityistavoite 2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä TKI-toiminta

- Tuetaan tutkimus- ja kehittämistoiminnalla yritysten ja alueellisten pilotointi- ja kokeiluympäristöjen kehittämistä ilmastokestävyyden takaamiseksi.
- Kehitetään työvälineitä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskienhallintaan liittyvien suunnittelukäytäntöjen ja -prosessien kehittämiseen alueellisille ja paikallisille toimijoille ilmastoriskien ja niiden vaikutusten ennakointiin ja hallintaan.
- Kehitetään innovatiivisia menetelmiä, teknologioita ja tuotteita, joiden avulla edistetään sopeutumista ilmastonmuutokseen ja varautumista sään ääri-ilmiöihin sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia.

- Kehitetään innovatiivisia menetelmiä elinkeinotoiminnan ympäristöhaittojen ja -riskien vähentämiseksi.
- Vahvistetaan monihyötyisten viherrakenteiden ja luontopohjaisten ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia.
- Vahvistetaan kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvä yritystoiminta

- Tuetaan ilmastonmuutokseen sopeutumiseen sekä ympäristöhaittojen ja -riskien vähentämiseen liittyvien älykkäiden ratkaisujen ja palvelukokonaisuuksien kehittämistä, pilotointia ja skaalautumista kasvavaksi liiketoiminnaksi.
- Tuetaan pk-yritysten tuotteiden ja palveluiden kehittämistä ja kaupallistamista sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien kehittämistä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien ehkäisemiseen.
- Kehitetään ilmastonmuutoksen edellyttämiä turvallisuuteen ja katastrofivalmiuteen liittyviä tuotteita ja ratkaisuja, kuten digitekniikkaa.
- Tuetaan elinkeinoelämää ja yrityksiä tarvittaessa yhteistyössä kuntien kanssa kehittämään toimintamalleja ilmatoriskien hallitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, huomioiden myös luonnon monimuotoisuus, vesiensuojelu ja kulttuuriympäristö.
- Tuetaan elinkeinon sopeutumista ilmastonmuutokseen, ml. luontomatkailu ja muu ekosysteemipalveluihin perustuva liiketoiminta sekä perinteiset ja saamelaiselinkeinot.

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä suunnittelu, toimeenpano ja tiedotus

- Tuetaan alueellisten ja paikallisten sopeutumisstrategioiden sekä -suunnitelmien valmistelua huomioiden ilmastonmuutoksen vaikutusten ja sopeutumistarpeiden alueelliset erot (mm. elinkeinorakenne).
- Lisätään neuvontaa ja tukea ilmastotyön (sopeutuminen ja hillintä) organisoitumisessa ja resursoinnissa, ml. ilmastotiekarttojen valmistelu, tukiverkostot ja strateginen ja viestinnällinen tuki toimeenpanolle.
- Vahvistetaan alueellisten elinkeinon logistiikkareittien ilmastokestävyyttä muun muassa kehittämällä tieverkon kuntokartoituksia ja tienpidon suunnitelmia ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioiden.
- Vahvistetaan ennakointi- ja riskienhallintaosaamista sekä turvallisuusalan suunnittelua ja pilotointia.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO26 Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi rakennettu tai parannettu vihreä infrastruktuuri, hehtaari

RCO27 Kansalliset/alueelliset/paikalliset ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategiat

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat tai verkostot

NO05 Yritykset yhteistyössä tutkimusorganisaatioiden kanssa

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut

NR10 Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen kehitetyt uudet ratkaisut

Erityistavoite 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Kiertotalouden ja kiertotaloutta tukevan korkean jalostusasteen biotalouden TKI-toiminta

- Tuetaan ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien, tuotantomenetelmien ja ekologisen kompensaation pilotointia sekä niiden käyttöönottoa ja kaupallistamista.
- Kehitetään kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin sekä hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa, demonstraatioympäristöjä ja TKI-ekosysteemejä.
- Tuetaan kiertotalouden ja biotalouden tiekarttojen valmistelua.
- Edistetään kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja.
- Kehitetään toimintamalleja jätteen synnyn ehkäisyyn ja uudelleenkäyttöön sekä tuotteita korvaavien palvelujen kehittämiseen.
- Kehitetään älykästä materiaalien hallintaa, jossa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja ja sivuvirtoja sekä varaudutaan entistä kunnianhimoisempaan jätehuoltopalvelun tasoon ja aiempaa laajempaan yhteistyöhön.
- Kehitetään luonnonvara-alan kestävyttä ja nostetaan luonnonvarojen ja teollisuuden sivutuotteiden jalostusastetta.
- Tuetaan ympäristö-, metsä-, vesi- ja luonnonvaratietojen digitaalista hyödyntämistä luonnonvarojen kestävästä käytöstä edistämiseksi.
- Tuetaan ravinnekiertoon liittyvää TKI-toimintaa.
- Tuetaan julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi.

Kiertotalous ja korkean jalostusasteen biotalous yritystoiminnassa

- Vahvistetaan kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoimintaa ja markkinaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja ja tuetaan näiden edellyttämiä investointeja.
- Kehitetään kiertotalouden mukaista tuotesuunnittelua.
- Kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä.
- Edistetään osallistumista olemassa oleviin teollisten symbioosien verkostoihin sekä tuetaan uusien teollisten symbioosien syntyä.
- Tuetaan teollisuuden sivuvirtojen ja jätteiden hyödyntämistä ja pilotointia aidossa teollisuusympäristössä.

- Edistetään jätteen määrää vähentävää toimintaa.
- Tuetaan lajittelua, kierrätystä ja kestäviä logistiikkaketjuja edistävien palvelukonseptien kehittämistä.
- Edistetään yritysten ja arvoketjujen resurssitehokkuutta parantavien digitaalisten alustojen ja muiden työkalujen kehittämistä ja käyttöönottoa.
- Tuetaan kiertotalouteen liittyvää korkean jalostusarvon yritystoimintaa.
- Tuetaan julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi.
- Edistetään luontopohjaisten kiertotalousratkaisujen toteuttamista.
- Edistetään vesien kestävään hyödyntämiseen ja veden uudelleen käyttöön liittyvää kehittämistoimintaa ja sitä tukevia pilotointi- ja demonstraatiohankkeita ja liiketoimintakehitystä.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat tai verkostot

NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset

NO05 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat

RCR03 Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut

NR11 Kiertotaloutta tai korkean jalostusasteen biotaloutta edistävät demonstraatiot

Etelä-Karjalan liiton yhteystiedot:

Etelä-Karjalan liitto

Kauppakatu 40 D

53100 Lappeenranta

<https://liitto.ekarjala.fi/>

kirjaamo@ekarjala.fi

EAKR-rahoitukseen liittyviin kysymyksiin vastaavat ja lisätietoja antavat Etelä-Karjalan liiton elinvoimapalveluista seuraavat henkilöt:

Heli Gynther, aluekehityspäällikkö

puh. +358 40 485 5109, heli.gynther@ekarjala.fi

Eini Arponen, rahoitusasiantuntija

puh. +358 40 754 9089, eini.arponen@ekarjala.fi

Juha-Pekka Ryyänen, rahoitusasiantuntija

puh. +358 40 663 7641, juha-pekka.ryynanen@ekarjala.fi

Jari Lantta, maaseutuasiamies

puh. +358 40 524 0540, jari.lantta@ekarjala.fi

rahoitus@ekarjala.fi

Etelä-Karjalan liitto
Kauppakatu 40 D
53100 Lappeenranta
kirjaamo@ekarjala.fi

liitto.ekarjala.fi

**Euroopan unionin
rahoittama**